

ΔΥΟ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΑ

Murray Schisgal: «Ο Τίγρις»

Peter Shaffer: «Μαύρη Κωμωδία»

(Θέατρον "Ελσας Βεργή)

Ἡ αὐλαία προσθές στὸ θέατρο τῆς κ. "Ελσας Βεργή ἀνοίξε μετὸν «Τίγριν», τὸ μονόπρακτο τοῦ Μάουριϋ Σισγκαλ, ἐνὸς νέου Ἀμερικανοεβραίου, ὁ ὁποῖος, ἂν κρίνουμε ἀπὸ τὸ δείγμα γραφῆς ποὺ μᾶς ἐδόθη, προσπαθεῖ νὰ ἐπιτύχῃ τὸ χαριάνι τοῦ ὀργισμένου θεάτρου μετὸ παλαιότατο παραδοσιακό, ποὺ σχεδὸν ἐγγίζει τὴν κορυφαστικὴν ἀφέλεια τῶν πολυμεταχειρισμένων σκηνικῶν effets. Ὁ τίγρις ποὺ γίνεται ἀνάνκι στὴν ποδιά τοῦ θύματος του, καὶ τὸ πανικόβλητο ὄμμα ποὺ γοητεύεται καὶ παίζει μέσα στὰ νύχια τοῦ αἰλουροειδοῦς γιὰ νὰ ἐνδώσῃ στὸ τέλος μετὰ φιλόανθρωπη προθυμία, ἀνήκει στὴν κατηγορία τῶν μελοδραματικῶν ἐκείνων πυροτεχνημάτων τῆς προποτοπολεμικῆς σκηνῆς ποὺ ὅταν ἐπιχειροῦνται ἀπὸ νεότερους συγγραφεῖς δίνουν τὴν ἐντύπωση κατεψυγμένων ἐδεσμάτων μετὰ ἀπατηλὴν νοπότητα. Ἡ γραφὴ προσπαθεῖ νὰ φανῇ νέα ἀλλ' ἂν ἐξαφρέσῃ κανεὶς τὴ θανασιότητα ποὺ εἶναι τὸ σῆμα κατατεθὲν τοῦ μοντέρνου θεάτρου, ἡ ὅλη δομὴ παραμένει ἀμετακλήτως παλαιὰ καὶ φυσικὰ ἐλάχιστα ἐνδιαφέρονσα, παρὰ τίς φροῦδικές, ἀμερικανικοῦ τύπου, νύξεις παιδικῶν ψυχικῶν τραυματισμῶν ποὺ ἔχουν καταντήσει ἡ ἀπαραίτητη σάλτσα τῆς δραματικῆς μαγειρικῆς.

Ἡ Κκ "Ελσα Βεργή ἠγωνίσθη νὰ δώσῃ κάποιαν ἐπὶόσταση στὴν ἀναιμικώτατη ἐκείνη Γκλόρια ποὺ θὰ δαμάσῃ τελικὰ τὸ φωνακλάδικο ἀρσενικὸ θηρίο — ἀλλὰ τὸ θηρίο δὲν ἀξίζει δυστυχῶς σπουδαῖα πράγματα. Ὁ Μπέν εἶναι θυμωμένος μετ' ὅλους καὶ μετ' ὅλα, ἀλλὰ ὁ θεατὴς θὰ πιστέψῃ στὸ τέλος πὺς ἡ αἰτία τοῦ τόσο θυμοῦ εἶναι ἀπλῶς τ' ὅτι ὁ τίγρις δὲν κατόρθωσε νὰ μάθῃ... γαλλικά! Ἡ ἐρημιά τοῦ ἀνθρώπου, τὸ ἀπροσάριστο, ὁ ψυχικὸς ἀποκλεισμός, ἡ περιπλάνησις ἔξω ἀπὸ τὰ τεῖχη, ὁ ἀπελπισμός, ἡ μανία τοῦ αὐτοδικοῦ καὶ ἡ τεφλὴ δίψα γιὰ μιά, τὴν ὁποιαδήποτε, ἱκανοποίησιν ποὺ θὰ εἴχῃ τὸν χαρακτῆρα ἐκδικήσεως, εἶναι θέματα ποὺ ὁ θεατὴς διαισθάνεται ὅτι ὁ συγγραφεὺς τὰ σὺλλογίζει, ἀλλὰ δὲν ξέρεי πὺς νὰ τὰ θίξῃ, ἢ, ὅταν τὰ θίγῃ, διαλαλεῖ ἀπλῶς τὴν ἀφελὴ ἀδεξιότητα. Κ' ἔτσι ὁ ἠθοποιὸς ποὺ ἠρμήνευε τὸν Μπέν (Ν. Βασταρδῆς) ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ ἀκροβατεῖ ἐπάνω σὲ μιὰν ἀμφίβολη ἐφαπτομένη.

Τὸ δεύτερο μονόπρακτο —μεγάλον μονόπρακτο— ἡ «Μαύρη Κωμωδία», τοῦ Πήτερ Σάφφερ, εἶναι ἀναντιρρήτως πανέξυπνο, μετὰ διασκεδαστικὴν ποσοτετυπία, μετὰ πλούσια εἰρήματα καὶ μετὰ πολλὰς φινέτσας, παρ' ὅλα δὲ τὰ συνεχῆ δάνεια ἀπὸ τὴ φάρσα κατορθώνει νὰ διατηρεῖται σὲ γραμμὴν ποὺ ἐνθουσιάζει τὴν ἀνεπιτήδευτὴ εἰθιβολία τῶν κλασσικῶν τοῦ εἶδους. Δὲν θὰ ἤθελα νὰ ὑποτιμῶσιν τὴν προσπάθεια τῶν νέων ἠθοποιῶν ποὺ ἠρμήνευσαν τοὺς ρόλους τῆς κωμωδίας —μερικοὶ μάλιστα μετὰ ἀξιόλογον ἐπίδοσιν— ἀλλὰ σκέπτομαι πὺς ἡ κωμωδία αὕτη, μετ' ἐμπειρότερον ἀνθρώπον τῆς σκηνῆς, θὰ εἴχῃ ἐξασφαλισμένη τὴ μακροβιότητα καὶ στὸ δικό μας θέατρο. Θ' ἀφήσω στὸν θεατὴν ἀκέραια τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ συγγραφικοῦ εἰρήματος τῆς ἀνατροπῆς τῶν φωτιστικῶν καταστάσεων, ἀφοῦ σ' αὐτό, ἄλλωστε, στηρίζεται καὶ ὁλόκληρη ἡ σκηνικὴ σκαλωσιά, καὶ θὰ περιορισθῶ νὰ σημειώσω τὸ χαριτωμένο κομικὸ παίξιμον τῆς Ανίδος Κατερίνας Χέλμ, προτοῦ παρασφῇ ἀπὸ τὴ bouffonnerie, τὸ μπερὸ τῆς Ανίδος Μαριάννας Κορράκου, ἐπηρεασμένο κάπως ἀπὸ κακὰς κινηματογραφικὰς συνήθειας καὶ εἰκολίες, τὴν ἐντονα χαρακτηρισμένην ἐρμηνεσίαν τῶν κ.κ. Γιάννη Κανδῆλα καὶ Κερίσκου Λαζαρίδη, τὴ συμπαθὴ ἀλλὰ δυστυχῶς ἔξω ἀπὸ τὸ κλίμα τῆς κωμωδίας προσπάθεια τοῦ κ. Φ. Γεωργίτση καὶ τὴ χορήσιμη συμβολὴ τοῦ κ. Φ. Ταξιάρχου καὶ τῆς Κας Λορέτας Ποδηματά.

Ἡ ὀλίγον τι ἱπποδραματικὴ σκηνοθεσία ἀνήκει στὸν κ. Γ. Ἐμμερζᾶ καὶ οἱ σκηνογραφίαι στὸν κ. Στ. Ὁρφανίδην.